

Gåvor och längtan

Predikan av Jan-Gunnar Wahlén söndag 10 jan 2016

Ty liksom kroppen är en och har många delar och alla de många kroppsdelarna bildar en enda kropp, så är det också med Kristus. Med en och samma Ande har vi alla döpts att höra till en och samma kropp, vare sig vi är judar eller greker, slavar eller fria, och alla har vi fått en och samma Ande att dricka. Kroppen består inte av en enda del utan av många. Om foten säger: ”Jag är ingen hand, jag hör inte till kroppen”, så hör den likafullt till kroppen. Och om örat säger: ”Jag är inget öga, jag hör inte till kroppen”, så hör det likafullt till kroppen. Om hela kroppen var öga, vad blev det då av hörseln? Om allt var hörsel, vad blev det då av luktsinnet? Men nu har Gud gett varje enskild del just den plats i kroppen som han ville. Om alltsammans var en enda kroppsdel, vad blev det då av kroppen? Nu är det emellertid många delar, men en enda kropp.

Ögat kan inte säga till handen: ”Jag behöver dig inte”, och inte heller huvudet till fötterna: ”Jag behöver er inte.” Tvärtom, också de delar av kroppen som verkar svagast är nödvändiga, och de delar av kroppen som vi inte tycker är fina, dem gör vi så mycket finare, och de delar vi skäms för omger vi med så mycket större anständighet, något som de anständiga delarna inte behöver. Men när Gud satte samman kroppen lät han de ringare delarna bli särskilt ärade, för att det inte skulle uppstå splittring inom kroppen och för att alla delarna skulle visa varandra samma omsorg. Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra. Blir en del hedrad, så gläder sig också alla de andra.

Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den. I sin församling har Gud gjort några till apostlar, andra till profeter, andra till lärare; åt några har han gett gåvan att göra under, att bota sjuka, att hjälpa, att styra, att tala olika slags tungotal. Kan alla vara apostlar? Eller profeter? Eller lärare? Kan alla göra under? Eller bota sjuka? Kan alla tala med tungor eller tolka sådant tal? Nej, men sök vinna de nådegåvor som är störst. Och då skall jag visa er en väg som är överlägsen alla andra.

(1 Kor 12:12-31)

Inledning

”Vi vill vara en församling som möter människors behov, gör Jesus Kristus känd och växer i lärjungaskap” har vi sagt i vår vision. Hur ska det gå till? Jo, genom de gåvor och förmågor som Gud lagt ner i sin församling. En del av dem kallar vi naturliga och andra andliga. Det är möjligt att man kan göra en sådan uppdelning men den är sällan fruktbar eftersom allt kommer ifrån Gud. Det man möjligen kan mena är att naturliga gåvor är medfödda förmågor som t.ex. att man är bra på att undervisa eller sjunga medan andliga gåvor är sådant som är mer övernaturligt: att be så att sjuka blir friska eller förmedla profetiska ord.

Men Paulus vänder lite upp och ner på det där när han talar om gåvan att undervisa som en andlig gåva. Och ofta är det så att den som ber för sjuka är en människa som i sin personlighet är fylld av medkänsla. Så det hänger ihop. Jag tänker mig t.o.m. att det jag längtar efter och tycker om att hålla på med kan vara Guds sätt att berätta för mig vad jag ska syssla med, tecken på vilka områden som min huvudgåvor ligger.

Tjänstegåvorna-ledarskapsgåvorna

En uppdelning som man kanske ändå kan säga finns i Nya testamentet är den mellan nådegåvor och tjänstegåvor. Nådegåvorna är till för alla medan tjänstegåvorna är en slags ledarskapstjänster. Nu finns det inga vattentäta skott mellan dem heller. Paulus verkar t.ex. mena att man kan profetera utan att man har en profetisk tjänst.

”Så gjorde han några till apostlar, andra till profeter, till förkunnare eller till herdar och lärare. De skall göra de heliga mera fullkomliga och därigenom utföra sin tjänst och bygga upp Kristi kropp, tills vi alla kommer fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds son, blir fullvuxna och når en mognad som svarar mot Kristi fullhet. Vi skall inte längre vara barn och låta oss drivas omkring av alla lärovindar, inte vara lekbollar för människorna, som vill sprida villfarelse med sina bedrägliga påfund. Nej, låt oss i kärlek hålla fast vid sanningen och växa i alla avseenden så att vi förenas med honom som är huvudet, Kristus. Han låter hela kroppen fogas samman och hållas ihop genom att alla lederna hjälper och stöder, med just den kraft han ger åt varje särskild del. Då växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek.”
(Ef 4:11-16)

Ledarna ska alltså inte göra allt själva utan är tänkta att fungera som en katalysator. I ordlistan stod det att en katalysator ”påskyndar en kemisk reaktion”. I bildlig bemärkelse kan katalysatorn utlösa ”ett händelseförlopp utan att vara direkt inblandad”. En god andlig ledare skänker alltså energi men lägger sig inte i allt, kontrollerar inte allt och han eller hon behöver inte vara överallt. Men det andliga ledarskapet behövs bl.a. för att vi inte ska vara barn som drivs omkring av olika lärovindar och blir till ”lekbollar för människorna”, som det stod.

Ledarskapsgåvorna är tänkta att bidra med tyngd när det blåser. Jag fick en bild av det när jag var ute och körde i snöstormen. Mer Toyota Previa än Nissan Micra på dom hala vintervägarna för att beskriva tyngden i det andliga ledarskapet som Gud insätter. Jag tror att vi kan komma att behöva det framöver. Och jag tror att vi behöver alla tjänstegåvor för att hålla oss sunda i tron: apostel, profet, evangelist, herde och lärare. Många gånger tror jag att vi har överbetonat herden och läraren och så har det blivit lite obalans i kroppen. När det har kommit någon mer apostolisk människa (med ett hjärta för att grunda nya församlingar och bryta ny mark) har vi känt oss lite obekväma.

Prästen Anders Petter Sjödin skriver att en andlig ledare inte ska ”stå i centrum och göra andra beroende av en själv (utan) utrusta andra kristna så att de finner sina gåvor och sin roll. Vad händer då? ’Då växer hela kroppen till och byggs upp i kärlek’ (Ef 4:16). Kärleken tilltar, alla känner sig behövda, människor betjänas och församlingen förnyas och växer. Det är ungefär som när fotbollsscoachen leder laget till att göra mål. Hur många mål gjorde ledaren Tommy Svensson under fotbolls-VM i USA 1994? På ett sätt kan man säga: inget. På ett annat, kan man säga: alla! Han uppmuntrade, tränade och ledde laget till medaljplats. Ishockeylandslagets tränare Curre Lundmark, som ledde Tre Kronor till OS-guld 1994, svarade så här på hur man lockar fram ett vinnarlag: ’Jag ser mig som en orkesterledare framför en stor orkester. Jag måste känna varje instrument, stämman och tonläge. Jag måste i förväg veta exakt vilka instrument som ska sättas in i styckets olika skeden ... spelarna känner mig och jag dem.’ Det är också en mycket bra beskrivning av församlingsledarens roll: att locka fram andra att göra mål, hitta sina gåvor och sin kallelse och sätta dem i funktion.”

(Anders Petter Sjödin, *Sök Guds ansikte*, sid 146-147)

I Lundhagskyrkan finns en god tradition av det allmänna prästadömet och det ska vi inte ändra på bara för att ni anställt två färg- och viljestarka personligheter. Det jag brottas med ibland är hur vi ska lyckas med att vara både förening och församling. Jag tror vi är överens om att vi är någonting mer än en förening men vi behöver utveckla ett ledarskap som verkligen har tid att visionera och be. Ett ledarskap som har fokus på att upptäcka, utrusta och uppmuntra.

Jag tror också att vi behöver *samordna* alla goda viljor och tankar så att vi går åt samma håll. Det är en annan viktig uppgift för det andliga ledarskapet.

Tanken med den här gudstjänsten är att vi ska göra en liten inventering och att ni ska gå härifrån uppmuntrade och tänka: vad rikt utrustade vi är i Lundhagskyrkan! Och att det faktiskt finns några som jag kan dela min längtan med.

Syftet med gåvoupptäckande är inte självförverkligande utan just tjänst. Gud har gett oss gåvor för att vi ska använda dem i tjänst för honom. Om jag tjänar på fel plats med gåvor som jag inte har blir det inte särskilt bra. Det kanske går men det skulle bli så mycket bättre med rätt person på rätt plats med rätt motiv. Så hur kommer vi i funktion i ännu högre grad än nu? Jag inser att jag redan tjänar Gud på olika sätt men jag tror inte att jag har uppnått min fulla potential. Kanske gäller det flera och församlingen som helhet.

Så hur går vi vidare?

1. Våga tro att Gud har lagt ner gåvor i dig!

Gud har inte hoppat över dig! Du har fått både s.k. naturliga och övernaturliga gåvor. En del av dem kanske är lite fördolda, mer latenta och du behöver bestämma dig för att börja använda dem igen. Gud tar inte tillbaka sina gåvor. ”Därför påminner jag dig om att du skall blåsa liv i den nådegåva från Gud som finns hos dig” skriver Paulus till Timotheos (2 Tim 1:6).

2. Uppmuntra andra när du ser Guds goda gåvor i dem.

”Uppmuntra varandra varje dag” (Heb 3:13). Jag tror att vi alla har erfarenhet av hur viktigt andras uppmuntran har varit för oss. Hur vi har vuxit av det. Här finns det utvecklingsmöjligheter för oss. Och det kan vara enkla saker som : ”Jag uppskattar det där som du gjorde”, ”Jag blev så glad när du frågade hur jag mårde”, ”Du fungerar så bra på det här området”.

Här har vi förebilder ibland oss och jag skulle kunna nämna namn men jag tar det personligen istället. På grekiska är uppmuntra och förmana samma ord. Det har vi lite svårt att förstå men visst hänger det ihop! Vi behöver lära och vägleda varandra. ”Kanske skulle du ha gjort så där istället”. Det kan vara väldigt uppmuntrande att få en klok förmaning. Det är någonting helt annat än illvillig kritik från någon som vill sätta dit en.

3. Lev i förlåtelse!

Vi ska bejaka det goda som Gud har lagt ner i oss men den kristna människosynen är realistisk och det finns också en tendens hos oss att sätta oss själva i centrum. Vi behöver vara vaksamma på våra motiv. Vill jag hjälpa andra för att jag själv ska få uppmärksamhet och

bekräftelse? Synden är en realitet som vi alla kämpar med och vi behöver regelbundet be om rening och förlåtelse. Frestelserna är kanske större när det gäller gåvor som utövas offentligt men jag tror att vi alla behöver regelbunden korrigerings av den helige Ande så att vi kan leva i förlåtelse.

4. Följ din längtan!

Vad längtar du efter? Vad tycker du om att hålla på med? Svaret på de frågorna ger oss viktiga ledtrådar till att upptäcka vår livsväg. Och här är en viktig poäng att vi är olika. Så vårda din längtan! Låt inte besvikelser i det förgångna hindra dig från att faktiskt följa din längtan. ”Varje människas liv hänger i hög grad på hur hon hanterar sina besvikelser, sprickan mellan bild och verklighet” (Magnus Malm, *Som om Gud inte fanns*, sid 41). Det är inte ämnet för i dag men Guds Ande vill hjälpa några av oss att hantera våra besvikelser. Gör vi ingenting åt dem kommer de till slut att äta upp oss.

Det är viktigt att komma ihåg att även sådant som vi inte betraktar som så andliga kan användas i tjänst för Gud: idrottsintresse, förmåga att hantera räkenskaper, hantverksskicklighet eller vad som helst. Ibland kan vi behöva påminna varandra om det, så att vi inte tror att den kristna tron bara handlar om en liten, liten tårtbit av tillvaron. Då blir den ganska snart ointressant. Nej, om du har en förmåga att leda ett företag eller måla tavlor så är det en del av den utrustning som Gud har gett dig. Det vi var och en ska fråga Gud är: vad vill du med det här intresset som jag har? Bara då kan Gud helga det. Vad kan du göra med mitt ishockeyintresse? Jag vet inte riktigt än. Gud vill inte ta ifrån oss det han gett oss men helga det, avskilja det för tjänst i hans rike. Var och en av oss är ett instrument som Gud vill spela på.

Våra drömmar kan vara det frö som Gud planterar. När jag jobbade som u-pastor var det en av våra ungdomar som frågade mig: ”Varför gråter jag så fort jag tänker på Afrika?” Hon blev inte ledsen men rörd av att tänka på Afrika, och framför allt afrikanska barn. Jag sa att jag inte kunde vara säker men det var troligt att Gud ville att hon skulle åka dit. Det gjorde hon också så småningom och jobbade på barnhem. Det var inte riktigt som hon hade tänkt sig där med en helt annan kultur, t.ex. med aga och periodvis hade hon det riktigt kämpigt men samtidigt kände hon att det inte fanns någon annanstans hon hellre ville vara.

Innan ni ska få reflektera lite vill jag läsa berättelsen om de båda prästfruarna ur Anders Petter Sjödins bok:

”Efter en hel dags undervisning av prästfruar i Tanzania bad jag dem gå ut och sätta sig i gräset med fem personer i varje grupp. Jag bad dem, utifrån bibelstudiet, att uppmuntra varandra att hitta ’sina gåvor’. Jag frågade domprostens fru vad hon hade för gåva. ’Äsch, jag har väl ingen gåva’, sade hon, nästan som en svensk. ’Det var inte snällt av Gud att hoppa över just dig. Alla andra har fått gåvor. Men just dig har han hoppat över”, sade jag, vänligt och lite ironiskt. Hennes man var en av stiftets bästa predikanter ... Jag visste att hon jämförde sig med honom. ’Men vad tycker du om att göra?’ fortsatte jag. ’Ja, att ta emot gäster. Att tjäna ... Att laga mat vid församlingsmöten’, svarade hon. ’Men det är precis vad jag har undervisat om. Det är också en nådegåva. Paulus talar om den i Romarbrevet 12:7. Den heter ’tjänandets gåva’. Utan den gåvan skulle evangeliet inte ha hunnit långt ...

Så vände jag mig till prästfrun intill:

'Tycker du också om att laga mat och tjäna på detta sätt?' Hon tittade besvärat bort och sade tyst: 'Nej, det är det värsta jag vet. När jag ser dem komma på kyrkbacken upp mot prästhuset tänker jag. Å nej, nu får jag stå i köket resten av dagen! Nu kommer de och äter oss ur huset igen!' 'Vad tycker du om att göra då?' frågade jag, eftersom jag visste att hon talade sanning. Hon sken upp: 'Att få undervisa. Att få studera. När jag får förbereda ett undervisningspass för kvinnogruppen, ungdomsgruppen, konfirmander eller vilka som helst, då känner jag att jag lever. Då får jag en förunderlig kraft', svarade hon.

Två kvinnor från samma land. Båda prästfruar, men totalt olika. Den ena med 'tjänarens nådegåva', den andra med 'lärarens nådegåva'. Om man skulle tvinga dem att byta uppgifter, skulle båda vara olyckliga. Men om de fick stöd att utveckla sina respektive gåvor och fick dem bekräftade, skulle de båda få frimodighet att vara det Gud hade kallat dem att vara i Kristi kropp."

(Anders Petter Sjödin, *Sök Guds ansikte*, sid 156-157).

Frågor för reflektion, samtal och bön:

1. Vad skulle de som känner dig säga att du verkligen är intresserad av?
2. Vad skulle du kunna sitta och prata om till långt in på natten?
3. Vad skulle du *allra helst* vilja göra för andra?
4. Vilka människor skulle du *allra helst* vilja hjälpa?
 - Barn/ungdomar
 - Flyktingar/invandrare
 - Missbrukare, hemlösa
 - De som har det bra
 - Funktionsnedsatta, sjuka
 - Äldre
 - Andra:

Be en stund för den grupp du valt.

5. Vad tror du att Gud vill med dessa intressen? Fortsätt att be över den frågan.